

ZNACI I KRATICE na hrvatskim pomorskim kartama (KARTA 1) **SYMBOLS AND ABBREVIATIONS used on charts (INT 1)**

Hrvatski hidrografski institut

Hrvatski hidrografski institut iz Splita objavio je 2002. godine peto izdanje publikacije *Znaci i kratice na hrvatskim pomorskim kartama (karta 1) – Symbols and abbreviations used on charts (INT 1)*, ISBN 953-6165-20-1, UDK 627.7:65661.052(26.07). Publikacija, koje je glavni urednik dr. sc. Zvonko Gržetić, urednica kartografskih podataka mr. sc. Ivana Racetin, a urednik oceanografskih podataka mr. sc. Nenad Leder, sadrži 96 stranica u boji formata A4, meko je ukoričena, a otisnuta je u nakladi od 2000 primjeraka.

Sadržaj publikacije je sljedeći:

- Tablica ispravaka
- Uvod
- Shematski prikaz Karte 1 (INT 1)

OPĆENITO

- Broj karte, naslov, izvanokvirni tekstovi
- Pozicije, udaljenosti, smjerovi, kompasi

TOPOGRAFIJA

- Prirodni oblici
- Građevine
- Objekti za orijentaciju
- Luke
- Topografski pojmovi

HIDROGRAFIJA

- Morske mijene, struje
- Dubine
- Svojstva morskog dna
- Hridi, grebeni, podrtine, zapreke
- Odobalni uređaji
- Kursovi, rute
- Područja, granice
- Hidrografski pojmovi

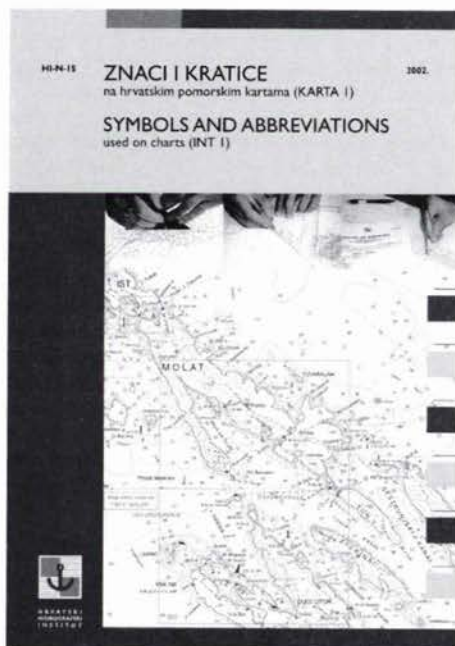
POMOĆ U NAVIGACIJI I SLUŽBE

- Svjetla
- Plutače, navigacijske oznake
- Signali za maglu
- Radarski, radijski i elektronički sustavi za pozicioniranje
- Službe
- Objekti i usluge za male brodove

ABECEDNA KAZALA

- Kazalo kratica
- Međunarodne kratice
- Kazalo pojmova

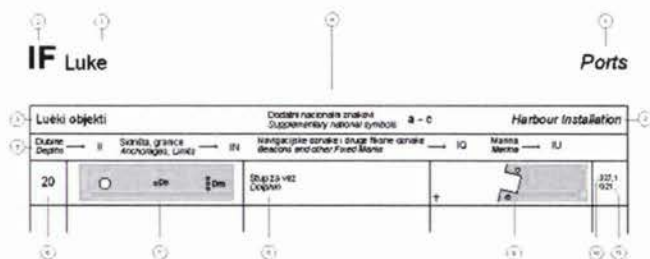
U *Uvodu* je istaknuto da je publikacija izrađena prema standardima za izradu pomorskih karata *Međunarodne hidrografske organizacije – Chart Specifications of the IHO*. Stari sustav numeriranja u ovom, petom izdanju zamijenjen je novim. Oznaka svakog poglavlja počinje slovom *I* kako bi se izbjegle zabune u prijelaznom razdoblju dok su oba sustava u uporabi. Naslovi poglavlja i potpoglavlja te opisi znakova navedeni su na engleskom i hrvatskom jeziku.

Nakon Uvoda slijedi *Shematski prikaz Karte 1*, u kojem su detaljno objašnjene oznake poglavlja i potpoglavlja, te stupci i redci tablica u publikaciji. Ispod poglavlja (1), oznake poglavlja (2) i potpoglavlja (3) nalazi se, u prvom retku, veza s *Dodatnim nacionalnim znakovima* (4) koji su prikazani na kraju svakog poglavlja, a u drugom retku upućivanje na izraze u drugim poglavljima (5). U prvom je stupcu dana numeracija prema *Specifikacijama IHO-a za pomorske karte* (6). Slovo u tom stupcu, npr. *a*, označava nacionalni znak koji nema međunarodni ekvivalent. U drugom je stupcu dan prikaz prema *Specifikacijama IHO-a za pomorske karte* (7). Prvo je prikazan znak u mjerilu, koji se koristi na kartama krupnog mjerila, dok je drugi prikaz uvjetni znak koji se koristi na većini karata sitnog mjerila. U trećem je stupcu izraz na hrvatskom i engleskom jeziku (8). Četvrti stupac sadrži nacionalni znak (9) ako se on razlikuje od znaka u stupcu 2. Pritom oznaka † znači da je to zastarjeli znak, koji će biti zamijenjen međunarodnim znakom. Stupac 5 sadrži numeriranje prema *Specifikacijama IHO-a za pomorske karte* (10), koje nije namijenjeno korisnicima karte, ali i numeriranje prema prethodnom *Standardnom popisu znakova i kratice IHO-a* (11).

U odjeljku *Broj karte, naslov, izvanokvirni tekstovi* dan je cjelokupni izvanokvirni sadržaj INT karte sa svim elementima opisa. Od tih podataka karta sadrži: broj karte u nacionalnoj seriji karata, oznaku karte za hiperbolnu navigaciju (ako postoji), broj karte u međunarodnoj seriji karata, impresum, podatak o autorском pravu, podatak o izdanju, male korektore, dimenzije unutrašnjih rubova karte, rubne koordinate, naslov karte, napomene o konstrukciji karte i druge napomene o korištenju karte, grbove, pri čemu prisutnost nacionalnoga grba i grba *Međunarodne hidrografske organizacije* pokazuju da je nacionalna karta ujedno i međunarodna, zatim mjerilo karte na izabranoj konstrukcijskoj širini, linearno mjerilo na kartama krupnog mjerila, izvor podataka (ako postoji), vezu s kartom krupnog mjerila, vezu sa susjednom kartom približnog mjerila, napomenu o korištenju dopunskih nautičkih publikacija i rubna podjela s geografskim širinama koja se na kartama sitnog mjerila koristi za očitavanje morskih milja.

Shematski prikaz Karte 1 (INT 1)
Schematic Layout of Chart 1 (INT 1)

Prikaz objašnjenja oznaka u publikaciji

Nakon objašnjenja slijede tablice sa znakovima za objekte svrstane u poglavlja i potpoglavlja, kako je izneseno u sadržaju. Radi što obuhvatnije analize znakova prikazanih u ovoj publikaciji, u sadržaju se za svaku skupinu objekata daje broj objekata za koje postoje znakovi i broj dodatnih nacionalnih objekata (ako postoje). Sveukupno su prikazani znakovi za 743 objekta, od čega je 70 dodatnih nacionalnih znakova.

Potom slijedi *Kazalo kratice* na hrvatskom i engleskom jeziku te *Međunarodne kratice*. *Kazalo pojмова*, na kraju publikacije, na engleskom i na hrvatskom jeziku, vrlo je korisno za pronalaženje objekata i pripadajućih im znakova.

Na koricama publikacije nalazi se obojeni preglednik sa sadržajem s pomoću kojega se lako pronalazi traženo gradivo.

Ova bogato opremljena publikacija, koja sadrži znakove, kratice i izraze koji se koriste na međunarodnim pomorskim kartama i na pomorskim kartama *Hrvatskoga hidrografskog instituta*, može se preporučiti ne samo onima koji se neposredno bave navigacijom i plovidbom, već svima koji upotrebljavaju pomorske karte za snalaženje i orijentaciju u prostoru.

Stanislav Frangeš